خبر

رشد بخش صنعت منفی‌تر شد

● **ایسنا:** در حالی وزیر صنعت، معدن و تجارت پیش‌تر رشد بخش صنعت را در سال گذشته منفی ۹درصد اعلام کرده بود در تازه‌ترین اظهارات خود این رشد را منفی ۱۲درصد اعلام کرده است. پیش از این محمدرضا نعمت‌زاده در آبان‌ماه امسال در یک برنامه تلویزیونی از رشد منفی ۹درصدی بخش صنعت در سال گذشته خبر داده بود.

قیمت خانه به کف بازار رسید

● **ایسنا:** معاون وزیر راه‌وشهرسازی متوسط قیمت خانه در تهران را متری ۳/۸ تا چهارمیلیون‌تومان اعلام کرد و گفت: قیمت مسکن به کف بازار رسیده و متقاضیان مصرفی می‌توانند برای خرید اقدام کنند. صومعلو با اشاره به ماه‌های پایانی سال و پشت‌سرگذاشتن ۱۰ماه از سال که مسکن را با رکود همراه کرد، افزود: با توجه به جداول موجود از قیمت خانه در تهران، بیشترین کاهش قیمت‌ها در نیمه‌اول سال و تا مهرماه صورت گرفت.

خیال یارانه‌بگیران تا ۵ ماه راحت

● **ایسنا:** مجلس شورای اسلامی سرانجام مشخص‌شدن تکلیف گام دوم هدفمندی یارانه‌ها را به تابستان ۹۳ موکول کرد تا روند فعلی پرداخت‌های نقدی علی‌الحساب پنج ماه تمدید شود. نمایندگان مجلس در جلسه علنی سه‌شنبه گذشته با تصویب پیشنهاد یکی از نمایندگان رسما تبصره تصویب‌شده ۶۳هزارمیلیاردی دولت را ملغی کردند تا برای اجرای گام دوم هدفمندی، بودجه جداگانه‌ای بسته شود.

تغییرات قیمتی ۱۱گروه کالایی

● **تسنیم:** متوسط قیمت خرده‌فروشی برخی از مواد خوراکی در تهران هفته منتهی به ۱۱بهمن ۱۳۹۲ اعلام شد. بانک مرکزی متوسط قیمت خرده‌فروشی برخی از مواد خوراکی در تهران هفته منتهی به ۱۱بهمن ۱۳۹۲ را اعلام کرد که براین اساس نرخ مواد غذایی مورد نیاز مردم در قیاس با هفته قبل با تغییراتی همراه شده است. در تاریخ مورد بررسی قیمت لبنیات ۰/۱درصد و سبزی‌های تازه ۱/۸درصد کاهش یافت اما گوشت مرغ ۲/۳درصد، میوه‌های تازه ۲/۲درصد، حبوب ۰/۱درصد و تخم‌مرغ ۰/۱درصد افزایش قیمت داشته و در مقابل برنج، چای، روغن نباتی، گوشت قرمز و قند و شکر تغییر قیمتی نداشته است.

عکس: Reuters

هشدار کارشناسان از احتمال تکرار حوادث ۸۳

بازار سرمایه سرخ‌پوش شد

آرزو علی‌مدد: هفته گذشته سرمایه‌گذاران و سهامداران بورسی شاهد تکرار حوادث تلخ سال ۸۳ بودند. تعیین نرخ خوراک ۱۵سنتی برای پتروشیمی‌ها از یک سو و تغییر بهره مالکانه معدنی‌ها که بر اساس، در سال ۹۳، باید ۳۰درصد مبلغ فروش محصولات خود را به‌حساب دولت واریز کنند، بازار سرمایه را یکپارچه سرخ‌پوش کرد. با افزایش نرخ خوراک، سود سرمایه‌گذاران این صنعت یک‌شبه به نصف تقلیل یافت و بلندای صف فروش این سهام، به چندده‌میلیون رسید. پتروشیمی‌هایی که شاید چندماه پیش یک تنه شاخص را چنان بالا کشیدند که مسوولان هرروز دم از افتخارآفرینی و ثبت رکوردهای جدید شاخص می‌زدند، به‌یکباره مورد بی‌مهری قرار گرفتند و سرمایه‌گذاران از آنها رویگردان شدند. جملات غرورآفرینی که در وصف رشد صددرصدی شاخص از ابتدای سال هرروز در بوق و کرنا می‌شد، حتی سالمندان را نیز که به‌مدد سهام عدالت چند صباحی است با نام بورس آشنا شده‌اند، به سرمایه‌گذاری در بورس برای کسب سودهای افسانه‌ای، تشویق کرد. اما این شادکامی‌ها در چشم‌برهم‌زدنی به تلخی گرایید و با هجوم اخبار جدید به صنایع مختلف کشور، سرمایه‌گذاران اصلی بازار، فرار را بر قرار ترجیح دادند و در خط‌مقدم خروج، قد برافراشتند. سهامداران نوپا و تازه‌وارد هم که هنوز از سیلی محکمی که خورده بودند گیج بودند، با کپی از دست بزرگان، به‌سرعت مسیر خروج اضطراری را در پیش گرفتند. سال‌ها پیش مدیران قبلی به دلیل عدم توانایی در کنترل بازار در زمان بحران و ترکیدن حباب به سوءمدیریت متهم شدند و برای برون‌رفت از بحران در آن زمان، مدیران جدید بر سر کار آمدند. تلاش آنها برای جلب اعتماد مردم به بازار سرمایه طی سال‌های اخیر، قابل‌تقدیر است. اما نکته اینجاست که با گذشت یک‌دهه و تکرار بحران، سهامدارانی که برای آزادسازی نقدینگی‌شان و جلوگیری از زیان بیشتر درصدد خروج برآمدند، شاهد در خروجی بودند که به دلیل چندقفله‌بودن، امکان خروج نداشت. سوال بی‌پاسخی که در ذهن این سرمایه‌گذاران متبادر شد این بود که: «تدبیر اندیشیده‌شده در این چندسال برای حفظ دارایی سرمایه‌گذاران بورسی در زمان بحران چه بوده است؟ چرا با گذشت سال‌ها، باز همان تجربه تلخ تکرار شد و باز هم راهکاری برای حفظ امنیت سرمایه‌گذاری سهامداران وجود ندارد؟ آیا بازار سرمایه تنها در روزهای سبزش متولی دارد و روزهای سرخش مسوولان در مرخصی‌اند؟ عزلت‌نشینی در روزهای منفی و سپردن نزول شاخص به‌دست نارفیق روزگار، جوابگوی ضرروزیان سهامداران مغموم نیست.»

خلأ مدیریت ۱۰ساله

حمیدرضا امیریان با اشاره به اینکه شرایط موجود قابل‌پیش‌بینی بود اظهار کرد: «دستیابی به اقتصاد آزاد، نیازمند چرخش آزاد مالی است. به این معنا که سرمایه‌گذار این تضمین را داشته باشد که هرگاه بخواهد، بتواند سرمایه‌اش را از بازار خارج کند. سال ۸۳ نیز ما در بورسمان شاهد این رخداد بودیم. یعنی پول‌ها وارد بورس شدند اما تمهیدی برای نگه‌داشتنشان در بازار نیندیشیدیم. در سال‌های اخیر نیز به‌جای طراحی تدابیر مربوطه، شاخص را به‌گونه‌ای تعریف کردیم که «سقوط» نکند.» این کارشناس بازار سرمایه ادامه داد: «بحران کنونی را نمی‌توان همانند سال‌های پیش، به ناشی‌گری سهامداران تازه‌وارد و کم‌آگاه نسبت داد. زیرا نمی‌توان مدعی شد که سهامدار جزء که سهم پنج‌درصدی از بازار دارد، ۹۵درصد بازار را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. در این اثنا حتی صندوق‌ها نیز که با هدف افزایش حرفه‌ای‌گری در بازار متولد شدند، با شتاب در خروج از بازار، این نکته را گوشزد کردند که آنها نیز تمهید خوبی برای بحران نبوده‌اند چراکه با این روش تنها رفتارهای ناشیانه سهامداران نوپا را تجمیع کرده و در قالب صندوق وارد بازار شده‌ایم.» امیریان در ادامه به خاطرات سال ۸۳ اشاره کرد و گفت: حباب سال ۸۳ را به ورود سرمایه‌گذاران ناشی و عجول نسبت دادند که حاصلش ترکیدن حباب و خروج پول از بازار بود. حال اگر با گذشت حدود یک دهه از آن زمان بخواهیم همان دلایل قدیمی را اعلام کنیم، خلأ مدیریت ۱۰ساله رخنمایی می‌کند. این در حالی است که در آن سال‌ها تعداد سهامداران بسیار کمتر و در مقابل رشد تولید ملی بیشتر از امروز بود. به این ترتیب و با توجه به رشد سرمایه‌گذاران در بازار، تنش‌های حاصل از بحران در بازار سرمایه بسیار بزرگ‌تر از دهه گذشته خواهد بود چراکه این بازار در حال حاضر در تاروپود زندگی افراد جامعه رخنه کرده و تبدیل به یک آینه محدب برای اقتصاد کشور شده است. تا جایی که رییس‌جمهور نیز در گزارش‌های اقتصادی‌اش به رشد شاخص اشاره می‌کند به این ترتیب، افت این بازار به‌دلیل تحدب آینه‌اش، تاثیر بیشتری در اقتصاد بر جای خواهد گذاشت. به‌نظر من فرآیند بازسازی اعتماد مردم به بورس، حدود یک‌دهه به طول انجامید اما عملکرد بازار از مهرماه تاکنون کلیت این اعتمادسازی را زیر سوال برده است.» این تحلیلگر بازار سرمایه امکان تشکیل حباب منفی را در بورس محتمل دانسته و مطرح کرد: «در حال حاضر به دلیل شکل‌گیری رفتارهای هیجانی سرمایه‌گذاران، این امر محتمل است که آنها تنها به دلیل اصرارشان برای خروج عجولانه از بازار، دارایی‌هایشان را بسیار کمتر از ارزش ذاتی بفروشند و به این ترتیب حباب منفی در بازار شکل بگیرد.»

وی درمان این بحران را شفافیت حداکثری دانسته و ابراز کرد: «متاسفانه در چندسال اخیر نقش «سلیقه» در گزارش‌های بازار سرمایه زیاد شده است. به همین دلیل شاید حضور مقامی قدرتمند به‌عنوان ناظر و رسیدگی به عملکردهای کنونی شرکت‌ها، بتواند راهگشای حل این مشکلات باشد. در حال حاضر نقش شایعه بسیار پررنگ شده است اما با حضور یک مقام ناظر، اطمینان و شفافیت در بازار افزایش یافته و بخشی از مشکلات مرتفع خواهد شد.»

مشکلات کنونی

فریبرز پرنا با اشاره به نرخ ۱۵ سنتی خوراک پتروشیمی‌ها و مشکلات پدیدآمده برای سرمایه‌گذاران این بخش عنوان کرد: «دولت گذشته، به دلیل شکنندگی‌های اقتصادی‌اش رانت‌هایی را به صنایع داد تا بتواند آنها را سرپا نگه دارد و با انتشار اسکناس سعی در اداره امور کرد اما دولت جدید در تلاش است نقدینگی جامعه را افزایش ندهد و تورم را مهار کند. به همین دلیل، با افزایش درآمدهایش از محل عوارض و نرخ خوراک و... سعی در تامین بودجه‌اش دارد.»

این کارشناس بازار سرمایه که ۲۰سال در این حوزه مشغول به فعالیت است مشکلات کنونی را اینگونه تشریح کرد: «افزایش نرخ خوراک و عوارض و... تنها به صنایع خاصی نسبت داده می‌شود اما در حال حاضر تمام صنایع بورسی ما در حال نابودی‌اند. اغلب فعالان بازار سرمایه در حال حاضر به مدیریت سازمان حساس شده‌اند. اعضای هیات مدیره تعامل مناسبی با بازیگران و فعالان بازار ندارند. حتی حقوقی‌ها نیز که گاه ارزش سبدشان به چندده‌میلیارد می‌رسد، نمی‌توانند نقش پررنگی در اداره بازار داشته باشند.»

وی ادامه داد: «در سال‌های گذشته به‌دلیل مناسب نبودن فضای اقتصادی، عملکرد خوب یک مدیر یا سوءمدیریت احتمالی وی را نمی‌توانستیم به سایر بخش‌های اقتصادی تعمیم دهیم اما در حال حاضر به‌دلیل مناسب‌بودن این فضا و در کنارش جو سیاسی و همچنین دیدگاه مثبت مردم به آینده اقتصادی، کوچک‌ترین تدبیری برای بهبود عملکرد بورس، می‌تواند تاثیر شگرفی بر اقتصاد کشور بر جای گذارد.»

پرنا با عنوان این مطلب که قیمت‌ها در بورس به کف رسیده‌اند، توضیح داد: «در حال حاضر سهام بسیاری از شرکت‌ها پایین‌تر از ارزش ذاتی‌شان مبادله می‌شود. حجم فروش‌ها نیز چندان زیاد نیست اما متاسفانه تدبیری برای بهبود اوضاع وجود ندارد و همین امر سهامداران را عاجز کرده است. در روزهای رشد، مدیران دم از موفقیت می‌زنند اما برای برون‌رفت از بحران تدبیری نمی‌اندیشند.»

وی ابراز کرد: «متاسفانه در چند سال اخیر دریچه‌ای برای تعامل بازیگران و مدیران وجود نداشته و تنها قوانین به تصویب رسیده و اعلام می‌شدند. بازار ۴۰۰هزارمیلیاردتومانی کنونی، مدیریتی فراتر از آنچه هست لازم دارد که به ازبین‌رفتن یک‌شبه دارایی‌های مردم حساسیت بیشتری نشان دهد.»

پرنا با گلایه از عدم‌حمایت کافی دولت جدید از بورس مطرح کرد: «اگر دولت جدید، مدیریت جدیدی را بر سر کار می‌آورد، برای حمایت از عملکردش، توجه بیشتری هم به بازار سرمایه می‌کرد. اما در حال حاضر به نظر می‌رسد مسوولیت چندانی را در خصوص بورس برعهده نمی‌گیرد. نقدینگی مورد نیاز بورس برای خروج از بحران چندان زیاد نیست و با کمک شورای پول و اعتبار و وزیر اقتصاد برطرف خواهد شد اما متاسفانه سعی بر این است که مشکلات با افت قیمت و کاهش ارزش دارایی‌های مردم خودبه‌خود مرتفع شود.»

این کارشناس بازار سرمایه خاطرنشان کرد: «بازار بزرگ، رویکرد جدید می‌خواهد. ایده‌هایی که در چند سال گذشته جوابگوی نیاز بازار بوده، به دلیل رشد آن دیگر توان پاسخگویی به نیازهایش را ندارد. این در حالی است که مشکلات بازار سرمایه می‌تواند به چالش ملی تبدیل شود. چراکه خروج نقدینگی از بورس به‌منزله ورودش به بازارهای غیرتولیدی است که با هدف کلی اقتصاد و دولت در تضاد است.

گذر

آغاز مذاکرات دستمزد ۹۳

● **مهر:** براساس برنامه و دعوت وزارت کار، قرار است از امروز نمایندگان کارگران، دولت و کارفرمایان مذاکرات و گفت‌وگوهای خود درباره تعیین حداقل دستمزد سال آینده را آغاز کنند. نمایندگان کارگران، نحوه دعوت و ورود وزارت کار به مساله تعیین دستمزد ۹۳ را اجرای مدل جدیدی از چانه‌زنی‌ها در دولت تدبیر و امید تعبیر کرده‌اند. وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به‌عنوان رییس شورایعالی کار، مباحث را با عنوان «آغاز گفت‌وگوهای اجتماعی» بین کارگران، کارفرمایان و دولت برنامه‌ریزی کرده است. همچنین یک پیشنهاد رسمی نیز درباره افزایش ۲۰درصدی نقدی حداقل مزد سال ۹۳ به همراه افزایش ۲۵درصدی غیرنقدی و کالایی که این بخش از سوی دولت خواهد بود در ماه‌های گذشته ارایه شده است.

تراز بازرگانی مثبت‌تر شد

● **فارس:** رییس کل گمرک گفت: در ۱۰ماه نخست سال‌جاری ۳۷میلیارددلار واردات و ۳۴میلیارددلار صادرات غیرنفتی بوده و تراز بازرگانی کشور به سمت مثبت‌شدن حرکت می‌کند. کرباسیان در مورد تراز بازرگانی ایران گفت: در ۱۰ماه سال‌جاری ۳۷میلیارددلار ارزش واردات و ۳۴میلیارددلار صادرات غیرنفتی بوده است که این دو رقم به‌هم نزدیک شده که از این صادرات ۹میلیارددلار میعانات گازی است که در پارس‌جنوبی تولید می‌شود. رییس کل گمرک جمهوری‌اسلامی ایران افزود: قطر در دنیا بالاترین سرانه تولید ناخالص داخلی را به‌خاطر تولید میعانات گازی دارد که از میادین مشترک با ایران برداشت می‌کند و ایران نیز باید از میدان مشترک گازی در پارس‌جنوبی بیشتر استفاده کرده و میعانات گازی بیشتری تولید کند، در نتیجه باید موانع صادرات میعانات گازی برداشته شود.

دلیل افزایش قیمت گوشت قرمز

● رییس اتحادیه توزیع‌کنندگان گوشت گوسفندی از عدم‌تغییر حجم دام ورودی به میادین عرضه خبر داد و گفت: زمان ورود دام زنده به تهران کمی طولانی شده و این موضوع به دلیل شرایط جوی نامساعد راه‌هاست. علیرضا ملکی، درباره دلایل افزایش قیمت گوشت قرمز اظهار کرد: سرما تاثیر خاصی بر تغذیه دام داشته است و در کنار آن نزدیکی به روزهای پایانی فصل سرما بر قیمت گوشت بی‌تاثیر نبوده است. وی با اشاره به اینکه کیفیت دام مورد قبول بوده و عدم‌خروج دام از کشور وضعیت مطلوبی را رقم زده است، خاطرنشان کرد: تا پایان بهمن‌ماه بره باکیفیت به بازار وارد می‌شود.